

Méhészeti Közlöny

az Erdélyrészi Méhész-Egylet szaklapja.

1892.

Hetedik évfolyam.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szerkesztette :

TURCSÁNYI GYULA.

KOLOZSVÁRT,
NYOMATOTT GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSÉNÉL.
1892.

108067

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TARTALOM:

I. Egyleti ügyek.	Oldal
Boldog új évet! <i>A szerkesztő.</i>	1
Tanítás. Választmányi gyűlés. (<i>i.</i>)	1
Közgyűlési meghívó. <i>Br. Bánffy Ernő, Szentgyörgyi Lajos.</i> 3,	317
Egyesületi élet. Erdélyi Gazda és lapunk	13
Méhészeti estély január 9-én	23
Elnöki megnyitó. <i>Br. Bánffy Ernő.</i>	25
Két estélyi tanítás eredményéről. — Az etetés tavasszal. Liszt-etetés. Kolozsvár.	47
Az Erd. r. méhész-egylet közgyűléséről 1892 január 31-én. <i>Turcsányi Gyula.</i>	50
Jelentés. Az 1892. évi közgyűléshez. <i>Szentgyörgyi Lajos.</i>	54
Műlépgyár Kolozsvárt. 63, 75, 76, 110, 135, 157, 159,	225
Egy. élet. Hannemann rácsokról stb. Nyilvános felolvasás	84
Válasz Sz. Szakács Péter úrnak (<i>i.</i>)	101
Üdvözet a Magy. orsz. méhész-egyesülethez. <i>A szerk.</i>	133
Új egyesület Kolozsvárt. Felhívás. Kertészet.	137, 145
Gyakorlati előadások a kolozsvári méhtelegen	145
Kaptárak sürgős megrendelése	157
Pénztárnoki nyugtázás 64, 76, 88, 112, 160, 184, 190, 212, 304,	328
Az erd. r. kertészeti egyesület alapszabályairól	183
Kertészeti egyesület közgyűlése	239
Erd. r. M. Egyl. vál. gyűl. Kiállítási jelentés. Esti oktatás. 291, 302, 305	
Turcsányi a szerkesztéstől visszalép	303
Új szerkesztő választás	303, 305

II. Szakcikkek:

Mit tartsunk a Neiszerkaptár és kezelésmód felől? <i>Sötér</i> <i>Kálmán.</i>	6, 15, 29
A méztermények legelőnyösebb értékcsitése és azokra vo- natkozó gyakorlati utasítások. (Pályamunka.) <i>Dr. Haftl</i> <i>Dezső.</i>	8, 19, 65, 78, 91, 114, 127
Egy új négyes kaptár. <i>Prónay Albert.</i>	46, 64, 70
Márcziusi tendők. <i>Zágoni József.</i>	72
Levél Prónay kaptárjáról. <i>Pohánka Ödön.</i>	81
Mi akadályozza az okszerű méhészet terjedését?	95

	Idal
Rajzotatás nyirott szárnyakkal	113
Teendők a méhesben. (Április.) <i>Turcsányi Gy.</i>	121
Apróságok: Kezdő méhészeknek. <i>Zágoni A. Főzsef.</i> 122, 144,	171
Hogyan lehet a rajzást és mézelést egyesíteni? <i>Prónay Alb.</i>	125
Teendők a méhesben. (Május.) <i>Turcsányi Gy.</i>	131
A törzsek egyesítéséről és a Hannemann-rács használatáról.	
<i>Turcsányi Gy.</i>	140
A méhészet legújabb ellensége. <i>Gebhardt Imre.</i>	149
Teendők a méhesben. (Junius.) <i>Turcsányi Gy.</i>	152
Néhány szó a méhszurásról. <i>Prónay Albert.</i>	153
Raj és múraj. <i>Kralovai.</i>	154
Mit tartunk a Neiszerkaptár és kezelési mód felől? <i>Neumann Samu.</i> 162, 174, 187, 198,	218
Múraj-készítés. <i>Turcsányi Gy.</i>	170
~ Akác- és eperfák érdekében <i>Veress Ferencz.</i>	185
Alakítsunk gyümölcs- és méhészeti fiók-egyleteket. <i>Fuhos M.</i>	192
Jó viaszolvasztó. <i>Kralovai.</i>	206
Juhos Mártonnak üdvözlét. <i>Veress Ferencz.</i>	222
Teendők a méhesben. (Augusztus.) <i>Turcsányi Gy.</i>	227
Mire mentem a Neiszerféle kaptár- és kezelési móddal? <i>Záborszky Gyula.</i>	228
v Gyümölcsfűnk termésének védelméről. <i>Herepei Gergely.</i>	233
A magyar méh. ismeretek. Kiállítási felolvasás. <i>Sötér Kálmán.</i>	262
Teendők a méhesben. (Október.) <i>Turcsányi Gy.</i>	273
A méhtetőről. <i>Turcsányi Gyula.</i>	283
Mit kell a méhésznek szem előtt tartani? <i>Zágoni Főzsef.</i>	296
Teendők a méhesben. (November.) <i>Kralovai.</i>	301
Mire mentem a Neiszerféle kaptár- és kezelési móddal? <i>Danis Fános.</i> 306, 318	318
Néhány szó észleltem érdekében. <i>Záborszky Gyula.</i>	308
Néhány szó a nagy vagy hosszú keretekről és még más valamiről. <i>Prónay Albert.</i>	320
Suus quique mos vagyis magyarul: Mindenkinck meg van a maga szokása. <i>Neumann Samu.</i>	322

III. Vidék.

Meghívó. Sz.-Keresztur. <i>Pálfi Lajos.</i>	3
Meghívó. Sz.-Ujvár. <i>Kovrik S.</i>	3
Levél. Kaptárügy. Népoktatás. <i>Marosányi István.</i>	4
Levél a méhészet terjesztése ügyében. <i>Gyurka Főzsef.</i>	5
A négyfalusi méhészkör megalakulása	11
Egy új rajunk Maros-Ludason, <i>Szentgyörgyi Lajos.</i>	21
Udvarhelymegyei méhészkör. <i>Pálfi Lajos.</i> 23, 75,	135

	Oldal
Az Udvarhely-járásí méhészkör. <i>Sándor Lajos</i>	46
Szamosujvári méhészkör mintaméheséről	48, 76
Levél. A méhészet és kaptár érdekében. <i>P. Széőke Mihály</i>	72
Kereszrur vidéki kör szervezkedéséről	88
Maros-ludasi méhészkör sikerei . . . 86, 109, 136, 146, 315,	327
Felsővidéki méhészek érdekében felhívás. <i>Valló</i>	100
Magyar-nemegyei méhészkörről	124, 156, 315
Tordai méhészkör	135
Maros-vásárhelyi méhészkörről. Előre székelyek!	157
Szolnok-dobokam. gazd. egyeslet a méhészetért	158
Levél. Az akáczfák érdekében. <i>Orbán Pál</i>	180
Sajó-budaki méhészkörről. <i>Sebestyén József</i>	180
Korondi méhészköri gyűlésre »Meghívó«. <i>Csiki János</i>	207
Meghívás a »M.-Vásárhely és vidéke« méh. kör gyűlésére. <i>Dr. Agyagási Károly</i>	267
Méh. gyűlés M.-Vásárhelyen. <i>Bartók László</i>	272, 278
Minta-méhes Oláh-Láposon	211
Maros-vásárhelyi kérdések (statistika). <i>Dr. Agyagási</i>	290, 304

IV. Irodalom.

A pályázat eredménye. <i>Bodor Z. T.</i>	22
A »Szőlőszeti és Borászati Lap«	24
Külön lenyomat: »Mit tartunk a Neizer stb.« <i>Sötér</i>	46, 63
»Méhészeti Kalauz« <i>Dömötör Lászlótól</i>	87
Amerikai szőlőtelep — Kassa	87
»Magyar Ujság«. Sz. <i>Dr. Fenyvessy F.</i>	87, 146, 147
Dr. Dzierzon a kaptárakról	111
»Okszerü méhészet dióhéjban« Gergelyi Kálmántól. <i>Kralovai</i>	133
Grand Miklós érdemeinek elismerése	134
»Gyümölcsértékesítés« Richtertől. <i>Turcsányi Gyula</i>	207
»A Peronospora viticola és White rot« ellen	209
»A peronospora viticola és a black-rot.« Pater Bélától. — <i>Turcsányi Gy.</i>	275
»A magyar méhészet múltjáról.« <i>Dr. Rodiczky Jenő</i>	291, 324
Magyarország méhészetének fejlődéséről 1867—92. <i>Grand M.</i>	291

V. Kiállítás.

Felhívás a kiállítás érdekében. <i>A szerkesztő</i>	12, 14
A kiállítás érdekében. <i>Turcsányi Gyula</i>	76
A budapesti vándorgyűlés és méh. kiállítás	89

	Oldal
Kiállítási bizottság tagjai	123
Jelentkezések a kiállításra	134
Intézkedések a kiállítás rendezése tárgyában	147
»Bejelentési ívekről«	157
Meghívó a XXXVII. nemzetközi kiállításra	161, 172
Méhésztársainkhoz. <i>Bodor László.</i>	173
Az előkészítő bizottság tagjainak névsora	182
Érdeklődések a kiállítás iránt	194
Kiállítási üvegekről stb.	209
Dr. Dzierzon a kiállításon	210
Kiállítási ügy. Programm	213, 224
Tudnivalók a kiállítás alkalmából	224, 225
A kiállítás jelentősége	238
»A német, osztrák és magyar méhészek XXXVII-ik vándor- gyűlése és kiállítása.« Kiállítási jegyzetek és meg- jegyzések. <i>Z. m.</i>	241
Kiállítás utáni hírek. Aranyérem.	268
Kiállítási hangok	269, 281
Elszámolás a kiállítási eredményekről	278
A méhészeti kiállításon a külföld érdeklődése	278
A kiállításról. Bírálati megemlékezés. <i>Kankriny Dezső.</i>	293
A kiállítás eredményéről. — Az Erdélyrészi Méh. Egylet erkölcsei nyeresége. <i>i.</i>	302

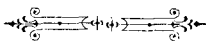
VI. Vegyes közlemények.

Postai zavarok. — Eladó méhek. — Eladó méz.	11, 136
Gönczy Pál halála	23
Viasz fehérítésről <i>i.</i>	45
Tördelési hiba helyreigazítása	46
»Remeték az apácák között.« <i>Tóth T.</i>	48
Jó méhész-eszközöket készít: Kun Mátyás	63
A »Bodor-kaptárok«-ról	64, 86, 183, 210
Sötérről. — Sophora-mag	76, 86
Grand Miklós a Bodor-kaptárok érdekében	86
Színviasz-kereskedés előmozdítása a földmiv. miniszter által	86
Két magyar méh. egylet egyesüléséről	111, 133
A méz értékesítéséért. <i>Grand Miklós.</i>	111, 182, 194, 279
Munkatársainkhoz	111, 210
Csirke, mint méheledel	124
Abend András vándortanító programja	124, 148, 159, 196, 211, 212, 240
Méhészeti adatok s mézelő növények érdekében	145
Mézitalokhoz essentiák	146

	Oldal
Mézedényeket a megrepedéstől megóvhatni	148
Berlinben az erdélyi méz-eladás	159
Szembaj ellen a méz használata	159
Tagtársaink és előfizetőinkhez 181, 211, 240, 292,	315
Mézüvegek tárgyában	181
A méhbetegségről. <i>Sándor Aron.</i>	182
Egy mintaméhes veszedelme	183
Műlep sejtekkel. — Megczukrosodott méz. — Jó viasz- olvasztó. — Képes Családi Lapok	195
Méz-eladás érdekében: Felhívás. <i>Grand Miklós.</i>	197
Lovak halála méhszurás által 211,	225
Méhek rablása ellen. — Az anyanevelés nehézségei. — Mikor nem rajzik a törzs? 226,	227
Nekrológ: Kis-Láposi Juhász Pál. <i>Sötér Kálmántól.</i>	235
Levél: Méhészeti viszonyok Hunyadm.-ben. <i>Buchholz Gy.</i>	237
A méz megikrásodásáról	239
Csokoládé-szeletek készítése. <i>Turcsányi Gyuláné.</i>	275
Köszönet és hála P. Szeőke Mihálynak. <i>Meszlényi István.</i>	277
A kolozsvári tanítóképzőben a méhészet. — »Kálmán« napja. A Békés városi m.-egyletről. — Egy női kalap balsorsa 278,	279
✓ A méz méregről. <i>Carlet.</i>	280
Egy szerény óhajtás a méhészeti észleleteket illetőleg. <i>Nen- mann Samu.</i>	286
✓ Asclepias syriaca (pamut-crepin). <i>Szentgyörgyi Lajos.</i>	289
Felhívás: Baross Gábor szobor érdekében. <i>Vaszary, stb.</i> 295,	327
Felhívás: A budapesti m. kiállítási emlékkönyv érdekében. <i>Kozocsa és Kócsi-Mayer.</i> 313,	327
Helyreigazítás: Gebhardt D. és Szentgyörgyi I.	315
Az egész rámákról	316

VII. Szerkesztő postája és hirdetések.

12, 24, 48, 88, 112, 124, 136, 148, 172, 280, 316, 327.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAJA.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár egy évre 2 frt, félévre 1 frt.

A méhészetre vonatkozó közlemények
a „Méhészeti Közlöny” szerkesztőségéhez
czimzendők.
Kolozsvár, (Belmagyaruteza 2. sz.)

Rendes tagok 2 frt, kőri tagok 1 frtot
fizetnek,
melyért a „Méhészeti Közlöny”-t
ingyen kapják.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Boldog újévet!

Midőn lapunk ezennel a 7-ik évfolyamban folytatja pályafutását, némi önérzettel tekintünk a múltba. Aránylag rövid idő alatt meghódítottuk az intelligens közönséget ama gazdasági foglalkozásnak, mely nemcsak a fáradságot jutalmazza bőségesen, de a szívet és lelket is nemcsiti. — Kérjük, tartsanak meg továbbra is jóakarattal s mi mindég készséggel szolgáljuk kedves olvasóink érdekeit.

1892-ben Budapesten az ország méhészetét kell bemutatnunk, azért minél nagyobb mérvű csatlakozást kérünk. — Meleg készségiattal: *a munkára fel! Még sok a végezni való! . . .*

Boldog újévet!

A szerkesztőség.

Egyesületi élet.

(Tanítás. Választm. gyűlés. Kiállítás Budapesten.)

Decz. 19-én Szentgyörgyi Lajos, az egylet buzgó főtitkára, tartott előadást a szép számban egybegyűlt érdeklődők előtt. Szólt a méhek iránti szeretetről. Hogy minél inkább fokozódjék, megfigyelésre méltónak tünteti fel a méhekkel való foglalkozás kezdetét. A kezdetnek sikere — úgymond — biztosítja a nagyobb sikert, mert fokozza a kedvet a méhészkedéshez. — A királyról részletesen beszél azon szempontból, hogy az a törzs népes-

Az „Erdélyi Gazda” önálló melléklete.

ségét biztosítani képes legyen. — A méhek ellenségeit is felemlíti; de ezek sorában különösen az emberről beszél, ki sokszor okoz kárt tudatlanságból, sokszor roszakaratból, s azért a tudatlanság ellen az egyeteknek kell küzdeni, a mi utóbb a roszakaratból folyó megkárosításokat is megszünteti. Az érdekes előadást megéltjenezték.

Az előadás után következett a vál. gyűlés, melyről alább referálunk.

Az erdélyrészi méhészegyletnek 1891 dccz. 19-én nagy jelentőségű vál. gyűlése volt, melyről jelezzük a következőket: A választm. örvendetes tudomásul veszi Sötér Kálmánnak egyletünkre vonatkozó reflexióit, melyeket a M. K. az 1891. év dccz. 15-én megjelent 24. számban tesz közzé, nemkülönben jkőnyvi köszönetet mond Sötérnek az összehasonlító birálatért, melyben a Neiszertheoriát alaposan tárgyalja. A birálatból külön lenyomat is fog eszközöltetni. A mű oly alaposan és tárgyilagosan van megírva, hogy a méhészvilág figyelmét méltán vonja magára.

Bemutatja pénztárnok az 1891. évi zárszámadást, melynek felülvizsgálata a bizottsághoz utasittatik, mely a közgyűlésnek fog referálni.

Lázár Ödön és neje az egyletnek alapítóivá lettek, mely odaadó buzgalrukért választmány jkőnyvi köszönetet mond.

Tárgyaltatott az Erdélyi Gazda és a Méhészeti Közlöny közötti viszony is, s kimondatott, hogy az erd. gazd. egylet által nyújtott segélyért az erd. gazd. egylet tagjai számára a M. K. külön díj nélkül kiszolgáltatik s mint az »Erdélyi Gazda« melléklete a Gazda által magküldetik.

Az 1892-ben Budapesten tartandó német-osztrák-magyar méhészeti gyűlés és az ezzel kapcsolatos kiállításra vonatkozólag kimondta a választmány, hogy a meghívásnak keszséggel enged s a gyűlésen és kiállításon okvetlenül részt vesz. Az ezen való részvétellel hazafiu kötelességnek tekintetik s a kiállításnak minél szebb eredménynyel leendő eszközlésére minden erejéből közreműködik; tagjait már ezen gyűlésből előre felhívja a részvételre, a közgyűlésen pedig ezen kérdést külön megbeszélés tárgyává teszi. — Megválasztotta a rendező bizottsági tagokat is, mely intézkedésről a Budapesten székelő kiállítási stb. bizottság elnökségét haladéktalanul értesíti.

Közgyűlési meghívó.

Egyletünk évi közgyűlését folyó 1892. év jan. 31-én — vasárnap d. u. 3 óraker — tartja az erd. gazdasági egylet, belközéputcza 11. számú irodájában (gr. Mikó-palota), miről Egyletünk helyt lakó és vidéki tagjait avval a tiszteletteljes kéréssel értesítjük, miszerint a kijelölt helyen és időben minél számosabban résztvenni sziveskedjenek.

A gyűlés rendje:

1. Elnöki megnyitó-beszéd.
2. Az igazg. választmány évi jelentése Szentgyörgyi főtitkár által.
3. Pénztárnoki jelentés az 1891. évi bevételekről és kiadásokról.
4. A pénztár-vizsgáló-bizottság jelentése az 1891. évi zárszámadásról és 1892. évi költségelőirányzatról.
5. Az igazg. választmányban két üres helynek betöltése.
6. Indítványok.
7. A gyűlés bezárása.

Az erdélyrészi méh. egylet ig. vál.-nak Kolozsvárt, 1891. decz. 19-én tartott üléséből.

Br. **Bánffy Ernő**,
egyl. elnök.

Szentgyörgyi Lajos,
egyl. főtitkár.

Meghívó.

Az udvarhelymegyei méhészkör tagjaihoz.

Az udvarhelymegyei méhészkör tagjait — Székely-Kereszturon az állami tanító-képezdében — 1892. évi január 10-én délután 2 óraker tartandó közgyűlésére tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai egyéb keblbi ügycken kívül igazgató alelnök és pénztárnok választás lesznek.

Sz.-Keresztur, decz. 23. 1891.

Pálfi Lajos, s. k.
igazg. alelnök.

Közgyűlési meghívó.

A szamosujvári méhészkör évi rendes közgyűlését 1892. január 10-én délután 3 óraker tartja meg a városi tanácsteremben, miről körünk tagjai azon tiszteletteljes kéréssel értesítettnek, hogy a mondott helyen és időben minél számosabban részt venni sziveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés a lefolyt évről.
3. A választmány jelentése 1891. évi zárszámadásokról és az 1892. évi költségelőirányzatról.
4. Az anya-egylet által láttamozott házszabályok felolvasása.
5. Egyesek önálló indítványai.

A szamosujvári méhészkör választmányának 1891. december 16-án tartott üléséből.

Kovrig Simon, s. k.
elnök.

Páli Bogdán, s. k.
titkár.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Szives meleghangu soraiért, melyeket az egyletbe való belépésem alkalmával hozzám intézni kegyes volt, fogadja őszinte köszönetemet! Biztosítás, bizdítás volt az a kezdő méhésznek. S épp e szívélyes sorok adnak bátorságot, hogy igénytelen soraimmal felkeressem. Mint előbb említém, kezdő méhészt vagyok még s vidékünkön alig van méhészet, hol valamit tanulhatnék, oda kell hát fordulnom, hol a szakszerű tanácsoknak bővében vannak.

Tek. Szerk. úr f. hó 12-én tartott előadásán a Berlepsch-féle kaptárokot ajánlotta leginkább úgy, a mint azokat Bodor módosította. Mellékelve küldöm egyik önmagam készítette kaptáram hű rajzát. Sziveskedjék azt megtekinteni, vajjon jól van-e ez így, vagy pedig miben tér el ez Bodor módosításától? Megjegyzem, hogy kaptáraitam önmagam készítem különös gonddal és figyelemmel, hisz ez az első és legfontosabb feltételek egyike.

Második kérdésem: vajjon helyesen tettem-e akkor, midőn az alsó horonyt szélesebbre vágtam? Czelom ezzel az volt, hogy mivel nagy kereteim nincsenek, betelelés alkalmával a legelső keret sort tartó horonyba oly nagy léczecskét fektetek, mely a kereteket felemeli a második keretsorig, s így nem kell a két keretsor közötti tért sejtدارabokkal kibélelni, vagy épen a kereteket zsineggel összefűzni, mi igen lassu és kényes munka.

Ezekre nézve kérem becses tanácsát.

Remélem, hogy rövid idő alatt új tagokat is sikerül az egyletnek szerezni, mert itt, hol ingó szerkezetű kaptárt még soha sem láttak, már is többen említették, hogy tavasszal az okszerű méhészetbe fognak kezdeni. Vidékünk dombos; szép és dús virányu, erdővel körülvéve. Igaz, tartottak itt sokan méheket, de hogy miként bántak el velük, az valami kanibali eljárás. Nos, ez állapotok remélem megszűnnek, mert bár magamnak is sok tanulásra van szükségem, annyi ismerettel mégis bírok, hogy nekik egyben-másban útmutatást adjak.

Érdekes, midőn kaptáraitam mutogatom a népnek! Kiváncsian nézegetnek a kaptár misztikus szentélyébe s fejet csóválva oly arcot vágnak, mintha kissé kételkednének az általam elmondottakban, de azért látszik hogy érdeklődnek, mert

igen gyakran felkeresnek, hogy tanácsot kérjenek tőlem s én ünnepnapokon kis előadást is szoktam nekik tartani az okszerű méhészetből, s úgy veszem észre, hogy szavam nem: „a pusztában kiáltónak szava“. Ifj. **Marcsányi István**,* kántor-tanító.

Tekintetes Főtitkár úr!

Az 1886. év nyarán mintegy két havi időig tartózkodtam a kolozs-monostori m. kir. gazdasági intézetben, honnan a kir. igazgató úr ajánlatára Antonya János jelesen képzett gazdasz-növendékkel többször ellátogattunk méhészetet tanulmányozni az egylet méhészetébe.

Hálás köszönettel kell megemlékeznem tktks. Albu József, Szentgyörgyi Lajos és Antonya János úrakraól, kik engemet, mint kezdő méhészt az okszerű méhészet titkaiba beavattak.

Az élvezetet nyújtó foglalkozás mellett meglehetősen anyagi haszonban is részesültem, s nem szüntem meg vidékünkön másokat is az okszerű méhészetre buzdítani. Ma már több mint 10 méhet tartó gazda részint tktks. Abend Anđrás méhészeti vándor-tanító úr buzdítására, részint hogy a további kezelést többeknél magamra vállaltam, a régi kupos kaptárak helyett 100-at meghaladó Bodor-féle kaptárral méhészkedik.

A „Négyfalusi méhészkör“ megalakulása tehát semmi akadályba nem ütközik, melynek megalakulására a felhívást már körözés végett a leendő tagokhoz el is küldöttem. A míg tehát ezen ügyben tett felhívásom kezemhez vissza érkeznek, kérem a tktks. Főtitkár úrnak nagybecsű utasításait és az alapszabályokból mintegy 16 drbot.

Ismervé a tktks. Főtitkár úrnak fáradhatatlan ügybuzgóságát, meg vagyok győződve, hogy nagybecsű utasítása következtében a „Négyfalusi méhészkör“ megalakulását, — mint bevégzett tény — a jövő év első napjára illetékes helyre be is jelenthetem.

Csernátfalu, 1891. decz. 18-án.

U. p. Hosszufalu (Brassómegeye).

Gyurka József,**

áll. tanító.

* Marcsányi úrnak sorait tanulságként méltónak tartjuk közölni. De midőn ezt tesszük, némi kötelességet is róvunk ifju barátunkra, t. i. azt, hogy a lelkesedésben lankadnia nem, csak gyarapodnia szabad. Fogadja meleg készorításunkat az eddig mutatott buzgalomért. Különösen elismerésünkkel adózunk azon törekvéseért, melyet a nép oktatásában tanusít. Igen helyesen fogja fel feladatát, midőn az intelligentiát, melylyel bir, a kevésbbé mivel népnek feltárja. Eme működésében látjuk mi a mi egyletünknek intencióit érvényesítve, mely a közvetlen oktatásban nyilvánul. Ily előőrsök után sóhajtozik a mi lelkünk;

A beküldött kaptár rajz teljesen megfelel céljának; sőt az ujítás, melyet bemutatott, ha t á r o z o t t a n e l ő n y ö s. Előnyös, mert a mint írja is, beteleléskor feleslegessé teszi a közök kitódását. A nagy kereteket nem kell forcirozni, mert a pergetésnél több tekintetből hátrányos.

Midőn tehát ismételjük elismerésünket, a kitartásra pedig melegen ösz-

Mit tartsunk a Neiszer-kaptár és kezelésmód felől?

Az egyesület tulajdona. Minden jog fenntartatik.

Évek óta és több oldalról kaptam felszólításokat, hogy mondjak véleményt a Neiszer-féle kaptárak és kezelésmód fölött; mindaddig azonban tartózkodtam a nyilatkozattól, mert nem akartam a már úgysis unalmassá vált meddő vitát felszítani; minthogy azonban az utóbbi időben némelyeket odáig ragadott a vitaközlés heve, hogy a Neiszer-féle kaptár és kezelésmód mellett minden más kaptárt és kezelésmódot elítélnék — bár tudom azt, hogy darázs-fészekbe nyulok — kötelességemnek tartom, hogy nyilatkozzam, egyrészt, mert ily vakmerő állítások sokakat megszedíthetnek, meg is károsíthatnak, másrészt, mert most már nem magánember, hanem egy tekintélyes társulat, az erdélyrészi méhész-egyesület kívánja hallani részletesebben kifejtett véleményemet, a melynek kolozsvári látogatásom alkalmával röviden kifejezést adtam.

Nem számítok rá, hogy a nagyon is eltérő nézeteket sikerüljön egy kalap alá hoznom; a viták igen elmérgesedtek, sokan személyükben, mások ambíciójukban érzik magukat megsértve; némelyek pedig oly határozott nyilatkozatokat tettek, hogy tartva a következetlenség vádjától, nem mernek visszalépni, — tudom, hogy mindezeket nem lehet kapacitálni; de talán sikerülni fog a habozók közül néhányat felvilágosítanom annyira, hogy nem hallgatva a lármára, saját józan belátásukkal is elbirálhatják, mit kell tartani a Neiszer-féle kaptár és kezelésmód felől.

Hogy a dolgok idáig jutottak, annak oka az, hogy a Neiszer-kaptár- és kezelésmódnak mindeddig csak jó oldalai voltak bemutatva ügyesen, de nem elfogulatlanul; a kik felszólaltak ellenük, csak általános szempontokból beszéltek, az árnyoldalakra részletesen nem figyelmeztette senki, itt az ideje, hogy ezekkel is meg-

tönozzük, biztosítjuk önt, hogy sorai, melyekkel felkeres, soha sem unalmasak s a körülményekhez képest azokra mindég szívesen válaszolunk.

Szíves üdvözlettel

a szerkesztő.

** Örömmel adjuk ezen sorokat is, mint vidéki tagtársaink önzetlen buzgalmának tanujelét. A mit a fennebbi levélre megjegyeztünk: ugyanazt Gyurka J. úrnak is ismétljük. A megalakítandó körre vonatkozó értesítést szívesen várjuk. Üdvözljük: A szerkesztőség.

ismerkedjünk s megtudjuk, hogy a sok dicséretből mi a valóság és mi az önámítás.

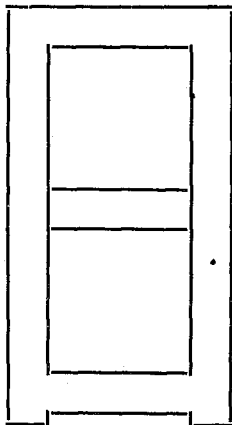
Midőn azonban erre vállalkozom, egyidejűleg kijelentem, hogy ezzel a dolog fölött napirendre térek, a Méhészeti Közlöny útján szívesen adok ugyan részletesebb felvilágosítást is az érdeklődőknek, de semmiféle vitába nem avatkozom. — a ki nem hisz, okuljon saját kárán.

Mielőtt a tárgyhoz szólanék, el nem hallgathatom, hogy én több tekintetből a három keretsoros álló kaptároknak adok elsőséget, de jóknak tartom a fekvő kaptárakat is, csak igen alacsonyak ne legyenek.

De tudnia kell a közönségnek azt is, hogy nem az országosan elfogadott méretekre készült kaptárakat használok; midőn én 16 év-előtt nagyobb számban csináltattam kaptárakat, híre sem volt az országos méreteknek s az általam részint saját tapasztalásaim, részint Berlepsch nyomán megállapított méretek a vidék viszonyaihoz oly alkalmasoknak bizonyultak, hogy nem volt okom azokat megváltoztatni.

Az én kaptáiraiban ugyanis három sor 24 cmtr széles és ugyanily magas keret van, minden sorban 9, összesen 27.

A legfelső osztályt, melyet mézkamra gyanánt használok, 3—4 darabból készített, 1 cmtr vastag deszkázat rekeszti el a fészektől, mely a két alsó osztályban van; a deszkázat mozdítható s ha kiszedem mind a három osztály kereteit, közvetlen összekötetésbe lehet hozni.

Hannemann-rostélyokat nem használok; az anyának a mézkamrából való kirekesztésére saját, igen célhoz vezetőnek bizonyult módom van, a melyet bármely három osztályu kaptárban sikerrel lehet alkalmazni.

Nem kell hozzá más, mint egy vékony, úgynevezett papirdeszkából készült — nálam beüvegezett — ablak, mely a kaptár két alsó osztályát pontosan betölti, fönt a takaró deszkákig ér, melyeknek utolsója ráfekszik, úgy, hogy sem oldalaslág, sem fönt egyetlen méh sem juthat az ablak mögé, alól azonban 6

millimtr magas kivágás van az ablak keretén, ez tartja nyitva a közlekedést a fészek és a mézkamra között. (Lásd a mellékelt rajzot.)

A méheket a takaró deszkákkal letakart két alsó osztályban telettetem, ha pedig a mézkamrát meg akarom nyitni, a mit soha sem teszek előbb, míg csak a hátsó kereteket is el nem lepik a méhek, leemelem a leghátulsó takaró deszkát, kiveszek a két alsó osztályból 1, 2, 3, vagy annyi pár keretet, a mennyit jónak látok, bennhagyván annyit, a mennyire a fiasítást korlátozni akarom.

Ha az anya a kivett keretek valamelyikén volna, visszateszem a kaptárba, beállítom a rekesztő ablakot, visszarakom a kiszedett kereteket és kitöltve üres lépekkel a legfelső osztályt is, bezárom a kaptárt.

A gyűjtőméhek a talajon mennek hátra és az ablak alatt hagyott nyíláson át jutnak a mézkamrába, mely a két alsó osztályban az ablak mögé függesztett és a felső osztályba rakott, tehát 11, 13, 15, 17 vagy annyi keretet tartalmaz, a mennyire a család erejéhez és ahhoz képest, a mennyire a szaporítást megengedni vagy korlátozni akarom, kiterjesztendőnek találom azt.

Az így berendezett mézkamrát készségesen és azonnal elfoglalják a méhek; gyakran már egy pár óra múlva méz is csillog a hátsó lépek sejtjeiben, mert a rekeszték mögé függesztett keretekkel mindjárt több ezernyi méhet tettem át a mézkamrába, soha sem kell oda fias lépeket függesztenem, arra pedig, hogy a moiyok megrongálnák az építményeket — a mi Hannemann-rostélyok alkalmazása mellett Neiszer tanusága szerint gyakori eset¹ — példa

(Folyt. köv.)

Sötér Kálmán.

A méztermények legelőnyösebb értékesítése és azokra vonatkozó gyakorlati útmutatások.

(Pályamunka.)

Jelige:

Protenus aeri mellis coelestia dona exsequor.

Virgil. Georgicon. IV. 1.

1. A méz termelése, eltartása, piaczi értékesítése és hamisítása.

Nem szenved kétséget, hogy méhészkedésünk sikereinek criteriumát első sorban is azon termelt méz mennyiség képezi, melyet

¹ Méhészeti lapok. 886. évf. 77. és 887. évf. 26. lap.

teljesen siker nélkül maradtak s a méhészek már-már lemondani készültek óhajuk megvalósításáról, midőn váratlanul genialisan oldá meg a problémát Hruschka, feltalálván 1865-ben centrifugal mézpergető gépét.

Ezóta a lépépitmény megszorítása bő mézhordás idején a gazdaságos modern méhészetnek integráló részévé fejlődött s ma már a mézproductio quantitativ kiaknázása és tetszés szerinti szabályozása az ingó építményekkel és mézpergető géppel a méhész kezébe van letéve.

Ámde ezen két, nagy horderejű találmány nemcsak a méz mennyiségének, hanem egyúttal minőségének javítása által is nagy lendületet adott a méhészetnek, növelvén a méz értékét ez által is.

Grützmann még azt hitte, hogy a méz színe és tulajdonsága a sejtek színétől függ; Siegwart szerint a méz annál világosabb s finomabb szemcséjű, minél magasabb helyen terem; azonban ma ismeretes, hogy a méz színe és tulajdonsága egyedül a virágtól függ, melytől ered.

Igy a hárs-méz világossárga, néha zöldesbe hajló s jellegző hársillatu; az akácméz zöldes árnyalatu, rendkívüli kellemes ízű; az almavirág- s meggy-méz világos színűek és utóbbi keserű mandola szagáról és ízéről is felismerhető; a fehér lóher és vadgesztenye csaknem vitziszta mézet adnak s világos az ajkásoknak kiválóan aromatikussá méze is; aranysárga mézet ad a baltaczim és cseresznye virág, míg sötétebb s igen intenzív illatu a repczeméz; értékes az ánizsból nyert gatinois-i és argenses-i, valamint egy bókafaj virágaiból gyűjtött perzsa méz; míg a pirosbarna hangavirág- vagy a sötétpiros pohánkaméz csekély értéket képviselnek.

De ezenkívül az időjárás és az évszakok is befolyanak a méz minőségére, mert meleg, nem túlszáraz időjárás mellett jobb mézet nyerünk, mint nedves időben, a szárazabb vagy éppen hegyes vidék florája finomabb mézet ad, mint a síkság vagy éppen nyirkos lapály növényzete, s május és júniusban, főleg mezők, kertek, szántóföldek virányain gyűjtött méz felülmúlja minőségben a nyárutón vagy erdőkben termettet.

Igaz ugyan, hogy a méz jósága nem a színhez van kötve, legyen az feltételezve akár, Hehner angol vegyész nézete szerint, a phosphorsav mennyiségétől oly módon, hogy minél több a

adott viszonyaink között, értve itt a vidék, talaj, időjárás és más egyéb tényezők összehatását, termelni képesek vagyunk. Ha egy pillantást vetünk a méhészet történetére, láthatjuk, mert hisz a legegyszerűbb logikai igazságnak felel meg, hogy a méhészet fejlődésének éppen a termelőképesség fokozása volt mindenkor legtermészetesebb rugója. Ezen cél lebegett a legelső méhész előtt, ki a rajkeresést a méhtartással, majd ezt a méhtenyésztéssel cserélte fel; s ezen törekvés fényes megoldása tette oly korszakalkotóvá, a tudományos kutatás előmozdítása mellett, Dzierzon epochalis találmányát is, a mozgatható építményeket.

Nem vélek tévedni tehát, midőn a sikeres méhészkedés első feladatául a méztermelésnek mennyiség tekintetében való fokozását tekintem.

Hogy ezen törekvés a Dzierzon-üzem mellett mily kiváló fokban érvényesül, az általánosan el van ismerve; ép azért e helyen a részleteket kerülve, nem bizonyítani, hanem csak kiemelni óhajtom, hogy a gyakorlati tapasztalatok és hypotheticus theoriák által támogatott egy vagy más kezelési módnak jórészt problematicus értékű előnyeitől és hátrányaitól eltekintve, mai nap az okszerű és jövedelmező méhészet alpháját általában az ingó kaptárak alkalmazása képezi.

Ennek előre bocsátása után azonnal reá kell mutatnom egy másik, a méztermelésre nem kevésbé fontos eseményre, értve ez alatt a mézpergetőgépek feltalálását.

Tudvalevőleg az újabb időben rohamosan megindult tudományos buvárlat kiderítette, hogy egy klgr. viasz termeléséhez legalább is tíz klgr. méz lesz felhasználva s a méhek gazdag hordás idején legalább is nyolczszor annyi üres lépet megtölthetnek mézzel, mint a hányat ezen idő alatt újra építenének; vagyis más szóval léphiány mellett a rendelkezésre álló nectárnak három-negyed része felhasználatlanul marad.

Mi természetesebb tehát, mint hogy e tapasztalaton okulva, a méhészek mindezen hátrányokon legrationalisabban mesterséges műlépek előállításával és alkalmazásával igyekeztek segíteni, mert így remélni lehetett, hogy a sok időt és anyagot rabló lépépítés korlátozható s a mézelő idő és virány kellően kihasználható lesz.

Sajnos azonban, az utóbbi évtizedek ez irányu fáradozásai

phosphorsavas só, annál sötétebb a méz; akár, a mi valószínűbb, az aethericus olajoktól, melyek különböző színűek s világosság mellett és fokozott hőnél oxydálva még sötétebbé teszik a mézet; annyi tény, hogy a legjobb minőségű mézek világos színűek s a közönség is aránytalanul jobban fizeti a világos színű mézet, mint a sötétebb színűt.

Ha tehát méheink számára értékes nectárt termő virányról gondoskodunk s mézpergető gépünk segítségével az egynemű, például: ákác, hárs, lóher, baltacsim stb. mézet elkülönítve összegyűjtjük, qualitás tekintetében is nagyban fog emelkedni méztermésünk értéke

(Folyt. köv.)

Vegyesek.

— *Postai zavarok kikerülése* céljából figyelmeztetni kívánjuk t. olvasóinkat az alábbi posta szabályra, melynek megfigyelése által elje vehető azon kellemetlenségnek, hogy a meg nem kapott számok utóbb teljesen elveszenek. Az intézkedés így szól: »Hiányzó hírlapokat azonnal, le nem zárt felszólalással (hivatalos nyomtatványon) kell reclamálni, mert a reclamatio csak azon esetben díjmentes és a hiányzó hírlapok is csak az esetben pótolthatnak ingyen.« — Továbbá: »A reclamatio portómentes. Határidő: napi vagy hetenként többször megjelenő lapoknál 3 nap azon időtől számítva, melyben az illető lapnak meg kellett volna jelennie; heti- vagy nagyobb időközökben megjelenő lapoknál a 3 nap a következő szám megjelenésétől számítatik.« — Kérjük ezt megfigyelni s alkalmilag igénybe venni.

— A „*négyfalusi méhészkör*“ megalakulásáról épen lapunk zártakor veszünk örvendetes hírt. Sietünk ezen új körünk t. tagjait meleg kézsorítással üdvözölni s kívánjuk, hogy az év, melynek hajnalán már munkára készen állanak, számukra sok örömet és zavartalan boldogságot hozzon. A körnek tagjai: Kiss Árpád, ev. lelkész, Gyurka József áll. isk. tanító, Gaudi András k. tan., Kelemen György k. tan., Michnai Sámuel asztalosm., Petri Gyula pékm., Sipos János közs. jegyző, Veres Borcsa István bíró, Deák Sándor ev. lelkész, Gál Mihály k. tan., Jónás János képfaragó, Kövér Lázár ig. tanító, Paizs György k. tan. és Papp Péter isk. tanító urak.

— *Eladó méhek.* Jutányos áron kapható egy kisebb rendű, szállítható méhes, 4 Bodor-kaptárban jól betelelt törzsszel. Értekezhetni a M. K. szerkesztőségénél.

— *Szép eladó mézet* ajánl főt. Müller Jakab r. k. plébános úr 40 frtjával Szakaszon. u. p. Erdőd, Szatmárm. — A hozzánk is

beküldött mintamézből látjuk, hogy az szép világos, első rendű pergetett méz s a nagyban vásárlók igen jó vásárt csinálnak vele.

— *A Budapesten tartandó német-osztrák-magyar 37-ik vándorgyűléssel kapcsolatos kiállításhoz vonatkozólag e helyen is felhívjuk t. olvasóink, különösen vidéki köreink figyelmét, hogy ez ügyre nézve tegyenek még áldozatok árán is oly intézkedéseket, a melyek által az erdélyi méhészet magához méltóan legyen képviselve. A ki csak teheti, a kiállításhoz el ne maradjon, — úgy a méz finomsága, mint nagy tömeg legyenek ott kiállítva. A csoportosított kiállítást különösen ajánljuk.*

Szerkesztő postája.

O. P. Veszprém. A 4., 10. és 20. számokat megküldöttük. A 24. számból is küldtünk több mutatópéldányt, hogy azokat ismerősei között szétosztani s ügyünknek minél több barátot megnyerni sziveskedjék. Üdvözlésünket.

A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, köri tagsági díj 1 frt. A tagsági díjak Gebhardt Döme méhész-egyleti pénztárnoknak küldendőek Kolozsvárt. A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4. §.)

Szerkesztésért felelős: **Turcsányi Gyula.**

Hirdetés.

A legolcsóbb magyar napilap a

„MAGYAR FÖLD“

közgazdasági és politikai napilap, teljesen független programmal.

Szerkesztik: *Löcherer Andor* és *Kormos Alfréd.*

A „Magyar Föld“ bel- és külmunkatársai közt a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk.

Előfizetési ára: *negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt.*

A „Magyar Föld“ előfizetői a lap ingyenhirdetési rovatát nagy sikerrel használják.

Különböző mellékletek.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld:

a „MAGYAR FÖLD“ *kiadóhivatala*

Budapest, Erzsébet-körút 21. sz.

5—x

Nyom. Gámán J. örök. Kolozsv.